

Beslutningsforslag nr. B 4. Fremsat den 20. oktober 1981 af Chr. Christensen (KrF), Arne Bjerregaard (KrF) og Steffensen (KrF)

Forslag til folketingsbeslutning

om uddannelsesstøtte

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om ændring af reglerne for Statens Uddannelsesstøtte efter følgende retningslinjer:

1. Uddannelsesstøtten ydes i form af statslån, der er rente- og afdragsfri i studietiden og lavt forrentede efter studiets ophør.
2. Uddannelsesstøtten ydes individuelt og uafhængigt af forældrenes økonomiske forhold.
3. Tilbagebetalingsperiodens længde gøres afhængig af støttemodtagerens indtægt.
4. Uddannelsesstøtten må have en sådan størrelse, at den kan dække de nødvendige leveomkostninger.
5. Ved modtagelse af lærlingeløn eller anden løn under uddannelse nedtrappes den maksimale støtte tilsvarende.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Siden ordningen med de statsgaranterede bank- og sparekasselån blev indført i 1975, er renteniveauet steget så voldsomt, at den rentebyrde, de uddannelsessøgende belastes med, ifølge AC-debat nr. 2 1981 medfører, at mange færdiguddannede, der har taget maksimale lån på 28.800 kr. i 1981-kroner i otte år, efter afsluttet eksamen med renters rente vil have en gæld på ca. 470.000 kr. Beløbet skal betales over højst 15 år.

Det månedlige afdrag vil derfor blive over 3.000 kr. i 1981-kroner. Dette regneeksempel viser klart, at systemet med statsgaranterede bank- og sparekasselån har udviklet sig på en sådan måde, at vi i dag må erkende, at den økonomiske situation for mange uddannelsessøgende fremover bliver uholdbar. Derfor er det nødvendigt med en dybtgående ændring af reglerne for uddannelsesstøtte, der er afpasset efter de økonomiske muligheder.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Statslånene bør efter forslagsstillernes opfattelse gives direkte gennem Statens Uddannelsesstøtte. Forrentningen af lånene bør ligge på et niveau, der svarer til den til enhver tid gældende diskonto.

Ad 2

Den økonomiske udvikling og især beskatningsreglerne har borttaget de fleste af de forældre, der tidligere havde mulighed for at betale deres børns uddannelse eller dele deraf, denne mulighed. De uddannelsessøgende bliver henvist til selv at fremskaffe de nødvendige midler til uddannelsen og ansvaret for at få studiegælden afdraget. Forslagsstillerne finder det derfor groft diskriminerende, at mange unge i dag afskæres fra at få samme hjælp i studietiden som andre, blot fordi deres forældre

har en god indtægt og eventuelt en død formue i jord og fast ejendom.

Ad 3

Af hensyn til færdiguddannede med en lav indkomst bør tilbagebetalingsperiodens længde afhænge af den færdiguddannedes indtægt, således at færdiguddannede med en lav indkomst indrømmes en langsommere tilbagebetaling end færdiguddannede med en høj indtægt. Det kan man f. eks. opnå ved at fastsætte den minimale tilbagebetaling til en bestemt procent af indtægten. Dette kan bl. a. få betydning i de tilfælde, hvor en låntager af rimelige årsager ikke har nogen indtægt, f. eks. fordi vedkommende er arbejdsløs eller ønsker at være hjemmearbejdende for en tid for at passe familiens børn.

Ad 4

Det er selvfølgelig en skønssag, hvor meget en studerende har brug for om måneden for at leve rimeligt. Unge 19-24-årige, der er gået ind i en håndværker- eller anden praktisk uddannelse, tjener ca. 66.000 kr. om året. For tiden yder staten pensionister eller modtagere af langvarige bi-standsydelse ca. 3.000 kr. om måneden eller ca. 36.000 kr. om året. Det, de studerende skal have til deres rådighed, vil nok ligge oppe i nærheden heraf.

Ad 5

For ikke at stille uddannelsessøgende, der får lærlingeløn eller anden løn under uddannelsen, uforholdsmæssigt bedre end de studerende, der ikke har denne fordel, foreslås det, at den maksimale støtte nedsættes med et beløb, der svarer til lønnen. Efter forslagsstillernes opfattelse bør studerende i øvrigt kunne tjene mere, end de kan nu, før det får konsekvenser for studiestøtten. Det vil også modvirke større gældsstiftelse.